

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

134:3 • 2014

Nytt om historisk forskning

Denna sammanställning bygger i första hand på uppgifter lämnade av *Historisk tidskrifts* redaktionsråd och omfattar huvuddelen av de forskningsmiljöer inom ämnena ekonomisk historia och historia i Sverige som har egen forskarutbildning i endera av eller båda ämnena samt Institutionen för studier av samhällsutveckling och kultur, Linköpings universitet. Ambitionen har varit att tillhandahålla en så aktuell och samlad information som möjligt beträffande den historiska forskningen i landet, även om redaktionen är medveten om att denna inte kan göra anspråk på att vara fullständigt komplett eller fri från felaktigheter. Uppgifterna avser i huvudsak perioden januari–augusti 2014.

Nya doktorandprojekt

Lars Andersson Hult (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Historiemedvetande hos lärare, elever och politiker: En jämförande studie av mentala processer som formar samhällets historieundervisning".Handledare: Lars Elenius; bitr. handledare: Henrik Åström Elmersjö. Historia med utbildningsvetenskaplig inriktning.

Louise Bengtsson (Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet), "International cooperation on public health threats".Handledare: Mark Rhinard.

Maria Deldén (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Historisk spelfilm som förmedlare av det förflutna".Handledare: Carola Nordbäck; bitr. handledare: Tomas Axelson. Historia med utbildningsvetenskaplig inriktning.

Alexander Engström (Historiska institutionen, Uppsala universitet), "Dödsdansen – Iscensättning och performativitet i stormaktstidens adliga begravningskultur".Handledare: Mikael Alm; bitr. handledare: Karin Sennefelt.

Inès Félix (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Can the school hold the world? Study field trips and school museums at

- secondary public schools in Portugal". Handledare: Anna Larsson; bitr. handledare: Björn Norlin, Jorge Ramos do Ó. Historia med utbildningsvetenskaplig inriktning.
- Christoffer Gad (Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet), "Sveriges långsiktiga ekonomiska tillväxt i internationell jämförelse". Handledare: Rodney Edvinsson.
- Anders Haglund (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "The Swedish colonial wonder: Sami health and colonialism in Northern Sweden 1860–1960". Handledare: Per Axelsson.
- Lars Hansson (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet), "Flyktingpolitik i stövelns skugga: Norska flyktingars mottagande vid gränsen under kriget". Handledare: Anders Ottosson; bitr. handledare: Roddy Nilsson.
- Gustaf Johansson (Historiska institutionen, Uppsala universitet), "Framtidsbilder: Framtiden och dess innebörder i svensk föreställningsvärld efter 1945". Handledare: Lars M. Andersson; bitr. handledare: Anders Ekström.
- Craig Kelly (Historiska institutionen, Uppsala universitet), "State breakdown in Scotland: Political communication of the Covenanting Movement". Handledare: Dag Lindström; bitr. handledare: Mikael Alm.
- Gwendolyne Knight Keimpema (Historiska institutionen, Stockholms universitet), "Broken order: Shape-shifting as social imagery in the medieval North". Handledare: Roger Andersson; bitr. handledare: Cordelia Hess.
- Stina Malmén (Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet), "Familjeföretagens döttrar: Karriärmönster bland kvinnor i näringslivet 1870–1970". Handledare: Therese Nordlund Edvinsson.
- Emil Marklund (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Karriär, familj eller båda två? Lärarinnors familjebildningsmönster under senare delen av 1800-talet och inledningen av 1900-talet". Handledare: Lotta Wikström; bitr. handledare: Åsa Karlsson-Sjögren. Historia med utbildningsvetenskaplig inriktning.
- Ingela Nilsson (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Nationalism i fredens tjänst: Svenska skolornas fredsförening, fredsföstran och historieundervisning 1919–1939". Handledare: Daniel Lindmark; bitr. handledare: Carina Rönnqvist. Historia med utbildningsvetenskaplig inriktning.
- Katarina Nordström (Historiska institutionen, Uppsala universitet), "Riksintressen, rättvisa och rumslighet i den fysiska riksplaneringen och i konflikten om Brofjorden 1966–1972". Handledare: Margaret Hunt; bitr. handledare: Jenny Beckman.

- Avigail Rotbain (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet), "Att välja en drottning: Retorik och praktik i valet av svenska drottningemålar".Handledare: Göran Malmstedt; bitr. handledare: Henric Bagerius.
- Charlotta Svonni (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Nomadskolsystemet 1945–1980: Perspektiv på etnifieringen av samer".Handledare: Patrik Lantto; bitr. handledare: Anna-Lill Ledman, Björn Norlin & David Sjögren. Historia med utbildningsvetenskaplig inriktning.
- Robert Thorp (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Teaching the Cold War: Memory practices in the classroom".Handledare: Monika Vinterek; bitr. handledare: Henrik Åström Elmersjö. Historia med utbildningsvetenskaplig inriktning.
- Lewis Webb (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Transvaluing girlhood: Representing the girl in ancient Rome and online".Handledare: Jonas Liliequist; bitr. handledare: Anna Foka. Historia med inriktning mot digitala humaniora.

Övriga nya forskningsprojekt och anslag

- Ann-Kristin Bergquist (Institutionen för geografi och ekonomisk historia, Umeå universitet), "Guld och arsenik: Miljörisker, ansvarstagande och företagsstrategier i Boliden 1924–1945", 2014–2016 (Handelsbankens forskningsstiftelser).
- Peter Ericsson (Historiska institutionen, Uppsala universitet), "State portraits and the European power struggle c. 1500–1800", 2014–2015 (Ragnar Söderbergs Stiftelse).
- Olle Ferm (Historiska institutionen, Stockholms universitet), anslag för finansiering av Roger Anderssons forskning inom projektet Heliga Birgitta på fornsvenska (Kungl. Vitterhetsakademien).
- Norbert Götz (Institutionen för historia och samtidsstudier, Södertörns högskola), "Spaces of expectation: Mental mapping and historical imagination in the Baltic Sea and Mediterranean Region" (Östersjöstiftelsen).
- Peter Hedberg & Lars Karlsson (Ekonomisk-historiska institutionen, Uppsala universitet), "The gains of neutrality: The impact of war on trade and finance of non-belligerent countries", 2015–2017 (Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse).
- Jonas Helgertz (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), "Effekter av exponering för hälsochocker och interventioner under fosterstadiet och det första levnadsåret på arbetsmarknadsutfall i vuxen ålder: Sverige 1900–2012", 2014–2016 (Crafoordska stiftelsen).

- Jonny Hjelm, Maria Rönnlund (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet) & Sofia Isberg (Handelshögskolan, Umeå universitet), "Föreningsidrottens demokratifostran", 2014–2015 (Centrum för idrottsforskning).
- Pernilla Jonsson (Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet) & Kristina Lilja (Ekonomisk-historiska institutionen, Uppsala universitet), "Savings in the wardrobe: Changes in the value and life cycle of clothes 1790–1910", 2015–2017 (Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse).
- Svenbjörn Kilander (Avdelningen för humaniora, Mittuniversitetet) medverkar i profilen "Environmental humanities", som tilldelats särskilda medel från universitetet.
- Erik Lindberg (Historiska institutionen, Uppsala universitet), "På gränsen mot marknaden: Upphandling och entreprenadauktioner 1830–2010", 2014–2016 (Handelsbankens forskningsstiftelser).
- Mats Olsson (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), "Wages, economic performance and inequality: Scandinavia and the Little Divergence in Europe", 2014–2016 (Handelsbankens forskningsstiftelser).
- Fredrik Sandgren & Jenny Lee (Ekonomisk-historiska institutionen, Uppsala universitet), "Stockholm och maten: Systemet för livsmedelsförsörjning i Stockholm 1930–2010", 2015–2017 (Jan Wallanders och Tom Hedelius Stiftelse).
- Henrik Åström Elmersjö (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "En av staten godkänd historia: Statens läroboksnämnd och historieböckerna, 1938–1991", 2014–2016 (Lärarhögskolan vid Umeå universitet inom ramen för programmet Utbildningshistoria med historiedidaktik).

Disputationer

- Daniel Alsarve (Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap, Örebro universitet), *I ständig strävan efter framgång: Föreningsdemokratins innehåll och villkor i Örebro sportklubb 1908–1989*. Handledare: Björn Horgby; bitr. handledare: Christer Ericsson; opponent: Leif Yttergren, Stockholm (23/5 2014).
- Fredrik Bergenfeldt (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), *Roads to market: Transport and agricultural change – the case of southern Sweden, 1750–1850*. Handledare: Patrick Svensson; bitr. handledare: Mats Olsson; opponent: Richard W. Hoyle, Reading (11/4 2014).
- AnnaSara Hammar (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), *Mellan kaos och kontroll: Social ordning i svenska flottan 1670–*

1716. Handledare: Åsa Karlsson Sjögren; bitr. handledare: Jonas Liliequist; opponent: Marko Lamberg, Stockholm (16/5 2014).
- Emma Hilborn (Historiska institutionen, Lunds universitet), *Världar i Brand: Fiktion, politik och romantik i det tidiga 1900-talets ungsocialistiska press*, Handledare: Kim Salomon; bitr. handledare: Marie Cronqvist; opponent: Sofi Qvarnström, Lund (4/4 2014).
- Daniel Lind (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), *Value creation and structural change during the Third Industrial Revolution: The Swedish economy from a vertical perspective*. Handledare: Astrid Kander; bitr. handledare: Martin Andersson; opponent: Jan Bohlin, Göteborg (14/3 2014).
- Elin Malmer (Historiska institutionen, Stockholms universitet), *Hemmet vid nationens skola: Väckelsekristendom, värnplikt och soldatmission, ca 1900–1920*. Handledare: Klas Åmark; bitr. handledare: Yvonne Hirdman; opponent: Maria Sjöberg, Göteborg (24/1 2014).
- Tiziana Melchiorre (Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet), *Regional Cooperation Organizations in a Multipolar World: Comparing the Baltic and the Black Sea regions*. Handledare: Andrés Rivarola Puntigliano; bitr. handledare: Thomas Jonter; opponent: Francesco Privitera, Stockholm (2/6 2014).
- Cecilia Notini Burch (Historiska institutionen, Stockholms universitet), *A Cold War Pursuit: Soviet Refugees in Sweden, 1945–54*. Handledare: Karl Pettersson; bitr. handledare: Karl Molin; opponent: Ann-Marie Ekengren, Göteborg (16/5 2014).
- Brita Planck (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet), *Kärlekens språk: Adel, kärlek och äktenskap 1750–1900*. Handledare: Göran Malmstedt; bitr. handledare: Lars Nyström; opponent: Kekke Stadin, Södertörn (28/5 2014).
- Lisa Segnestam (Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet), *Culture and capacity: Drought and gender differentiated vulnerability of rural poor in Nicaragua, 1970–2010*. Handledare: Ronny Pettersson; bitr. handledare: Yvonne Svanström; opponent: Malin Beckman, Stockholm (21/2 2014).
- Ernesto Silva (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), *Essays on income and fertility: Sweden 1968–2009*. Handledare: Martin Dribe; opponent: Jan Saarela, Helsingfors (6/3 2014).
- Karolin Sjö (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), *Innovation and transformation in the Swedish manufacturing sector, 1970–2007*. Handledare: Astrid Kander; bitr. handledare: Jonas Ljungberg & Tomas Hellström; opponent: Svante Prado, Göteborg (21/3 2014).

Framlagda licentiatavhandlingar

- Ulrika Boström (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), *"När man kollar på bilden tänker man så här": En receptionsstudie av gymnasieelevers uppfattning om bilder som kunskapskällor i historieundervisningen*.Handledare: Lars Petterson; bitr. handledare: Helena Danielsson; opponent: Kenneth Nordgren (3/6 2014).
- Maria Deldén (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), *Historien som fiktion: Gymnasieelevers erfارande av spelfilm i historieundervisningen*.Handledare: Monica Reichenberg; bitr. handledare: Carola Nordbäck; opponent: Silwa Claesson (28/5 2014).
- Cecilia Johansson (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), *Högstadiungdomar skriver historia på bloggen: Undervisning, literacy och historiemedvetande i ett nytt medielandskap*.Handledare: Lars Petterson; bitr. handledare: Peter Reinholdsson; opponent: Staffan Selander (2/6 2014).
- Annie Olsson (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), *Läroboken i historieundervisningen: En fallstudie med fokus på elever, lärare och läroboksförfattare*.Handledare: Monika Vinterek; bitr. handledare: Catharina Nyström Höög; opponent: Jenny Wiksten Folkeryd (3/6 2014).
- Karin Sandberg (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), *Möte med det förflutna: Digitaliserade primärkällor i historieundervisningen*.Handledare: Lotta Vikström; bitr. handledare: Thomas Nygren; opponent: Ann-Kristin Högman (26/5 2014).
- Lina Spjut (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), *Den enwise bonden och Nordens fransmän: Svensk och finsk etnicitet samt nationell historieskrivning i svenska och finlandssvenska läroböcker 1866–1939*.Handledare: Lars Elenius; bitr. handledare: Björn Norlin; opponent: Anne Berg (26/5 2014).
- Robert Thorp (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), *Historical Consciousness, Historical Media, and History Education*.Handledare: Monika Vinterek; bitr. handledare: Roger Melin; opponent: Harry Haue (2/6 2014).
- Andreas Westerberg (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), *Medieteknik och historieundervisning: Diskurser om teknik i klassrummet under 1980-talet och åren kring 2010*.Handledare: Daniel Lindmark; bitr. handledare: Finn Arne Jørgensen; opponent: Pelle Snickars (27/5 2014).

1. Samtliga avser licentiatexamen i historia med utbildningsvetenskaplig inriktning.

Personalförändringar (lärare och forskare)

Mikael Alm (Historiska institutionen, Uppsala universitet) har anställts som universitetslektor i historia.

Christine Bladh (Institutionen för historia och samtidsstudier, Södertörns högskola) har avgått med pension.

Mikael Byström (Historiska institutionen, Uppsala universitet) har anställts som universitetslektor i historia.

Kalle Bäck (Institutionen för studier av samhällsutveckling och kultur, Linköpings universitet) har avgått med pension.

Helene Carlbeck (Institutionen för historia och samtidsstudier, Södertörns högskola) har avgått med pension.

Martin Dackling (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet) har anställts som postdoktor i kulturhistoria vid Linköpings universitet.

Izabella Dahl (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet) har anställts som postdoktor med internationell inriktning.

Sara Edenheim (Umeå centrum för genusvetenskap, Umeå universitet) har antagits som oavlönad docent i historia vid Lunds universitet.

Samuel Edgren (Institutionen för historia och samtidsstudier, Södertörns högskola) har anställts som universitetslektor i arkivvetenskap.

Hanna Enefalk (Historiska institutionen, Uppsala universitet) har antagits som docent i historia.

Rosemarie Fiebranz (Historiska institutionen, Uppsala universitet) har anställts som universitetslektor i historia.

Jonas Helgertz (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet) har anställts som bitr. lektor i ekonomisk historia.

My Hellsing (Historiska institutionen, Uppsala universitet) har anställts som postdoktor med projektet "Political structures of the elite in Stockholm: Gender and social status during the Age of Revolution, 1780–1820".

Cordelia Heß (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet) har anställts som universitetslektor i historia.

Henrik Janson (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet) har anställts som universitetslektor i historia.

Erik Lindberg (Historiska institutionen, Uppsala universitet) har anställts som universitetslektor i historia.

Martin Linde (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet) har anställts som universitetslektor i historia.

Per Lundin (Ekonomisk-historiska institutionen, Uppsala universitet) har antagits som docent i teknikhistoria vid Chalmers tekniska högskola.

Roddy Nilsson (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet) har befordrats till professor i historia.

Henrik Rosengren (Historiska institutionen, Lunds universitet) har antagits som oavlönad docent i historia.

Örjan Simonson har avslutat sin tjänst som universitetslektor i historia med inriktning mot arkivvetenskap vid Institutionen för historia och samtidsstudier, Södertörns högskola, och anställts som arkivchef för Folkörelsearkivet för Uppsala län.

Thomas Småberg (Historiska studier, Malmö högskola) har anställts som bitr. professor i historia.

Niklas Stenlås (Historiska institutionen, Uppsala universitet) har anställts som universitetslektor i historia.

Malin Thor Stureby (Institutionen för studier av samhällsutveckling och kultur, Linköpings universitet) har anställts som universitetslektor i historia.

Cecilia Trenter (Institutionen för kulturvetenskaper, Linnéuniversitetet) har antagits som oavlönad docent i historia.

Henrik Ågren (Institutionen för studier av samhällsutveckling och kultur, Linköpings universitet) har anställts som universitetslektor i historia vid Uppsala Universitet.

Övrigt

Historiska institutionen, Lunds universitet, har flyttat från sina lokaler på Magle stora kyrkogata till det nya humanist- och teologcentret LUX, Helgonavägen 3, Lund.

I maj 2014 lanserades den nya refereegranskade e-tidskriften *Nordic Journal of Educational History* med säte hos Institutionen för idé och samhällsstudier, Umeå universitet. Syftet med tidskriften är att ge utbildningshistorisk forskning med särskild relevans för det nordiska geografiska området en egen publikationskanal för spridning av forskningsresultat och upplysningar av vetenskaplig karaktär. För mer information, se: <<http://ojs.ub.umu.se/index.php/njedh/index>>.

Boken *Usla, elända och arma: Samhällets utsatta under 700 år*, red. Sofia Holmlund & Annika Sandén (Historiska institutionen, Stockholms universitet), har utsetts Årets bok om svensk historia 2013 av nättidningen Svensk Historias läsare.

Stina Bohman (Historiska institutionen, Stockholms universitet) & Marie Ulväng (Ekonomisk-historiska institutionen, Uppsala universitet) har tilldelats Geijerska priset.

Fredrik Charpentier Ljungqvist (Historiska institutionen, Stockholms universitet) har utsetts till core team member för perioden 2014–2016 i forskningsgruppen Euro/Med2k hos det internationella miljöforskningssekretariatet Past Global Changes (PAGES) med säte i Bern. Forsk-

ningsgruppen tar bland annat fram underlag till FN:s klimat panel IPCC.

Marie Cronqvist (Institutionen för kommunikation och medier, Lunds universitet) har tilldelats Einar Hansens svenska forskningspris för framstående humanistisk forskning.

Elise Dermineur (Historiska institutionen, Lunds universitet) har utsetts till Pro Futura-forskare av Riksbankens Jubileumsfond med placering vid Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet.

Gunnar Lantz (Institutionen för geografi och ekonomisk historia, Umeå universitet) har tilldelats pris från Gösta Skoglunds Internationella fond för sin uppsats "Kommunal kraft: Hamnar, elektricitet och systembyg-gare i Umeå 1920–1960".

Anna-Lill Ledman (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet) har tilldelats Umeå kommuns vetenskapliga pris 2014.

Jonas Nordin (Kungl. biblioteket, Stockholm) har tilldelats Svenska Akademiens gustavianska stipendium.

Christopher Pihl (Historiska institutionen, Uppsala universitet) har av Kungliga Humanistiska Vetenskaps-Samfundet i Uppsala tilldelats Westinska priset.

Luciana Quaranta (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet) har tilldelats Sparbanksstiftelsen Färs & Frostas forskningspris samt Thirsk-Feinsteinpriset från Economic History Society.

Lennart Samuelson (Handelshögskolan, Stockholm) har av Kungl. Vitterhetsakademien tilldelats Rettigska priset för sin forskning om Sovjetunionens och Rysslands historia.